Växjö kommun

Årsrapport 2024 Växjö kommuns nämnder,

Kultur- och fritidsnämnden

www.vaxjo.se

Innehållsförteckning

Sammanfattning 4
Ekonomisk redovisning 6
Analys av årets utfall 6
Personalredovisning 13
Medarbetarna i siffror 13
Uppföljning av personalpolitiska mål och uppdrag 15
Verksamhetsredovisning 18
Uppföljning av riktningsmålen 19
Uppföljning av privata utförare 31
Antal och omfattning privata utförare 31
Uppföljning av privata utförare under året 31
Omvärldsanalys privata utförare 31

Sammanfattning

Ekonomi

Kultur- och fritidsnämnden redovisar en negativ avvikelse på 3,4 miljoner kronor. Nämnden har under året fått tre större oförutsedda kostnader. Den ena gäller ombyggnationen på biblioteket och avser restvärdet på de komponenter som byttes ut vid ombyggnationen. Den andra oförutsedda kostnaden är prognosen gällande energiavräkningen på de anläggningar verksamheten hyr från Vöfab. Detta beror på högre el- och fjärrvärmepriser i våra anläggningar än vad som beräknats i hyressättningen.

Även lokal och anläggningsstödet har gått över budget då föreningarnas anläggningskostnader ökat. Därmed blir kostnaderna för utbetalning av bidrag högre.

Kultur och fritidsnämnden har beslutat om en handlingsplan med vissa åtgärder under 2024.

Personalredovisning

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter strävar kontinuerligt efter att upprätthålla en professionell organisation med god arbetsmiljö och hög kvalitet. Under året har antalet anställda ökat beroende på ett antal tillkomna uppdrag.

2024 implementerades en ny medarbetarenkät som har ersatt den tidigare enkäten. Medarbetarenkätens frågor utgår från organisatorisk och social arbetsmiljö, hållbart medarbetarengagemang (HME) och psykologisk trygghet. Mätningen som genomfördes i september visar för kultur- och fritidsnämnden ett totalt HME-värde på 81,1, vilket kan jämföras med Växjö kommuns 79,6 och kommunkoncernens 79,3. Resultatet bedöms som gott. Utöver det avdelningsvisa utvecklingsarbetet som sker kommer förvaltningen som helhet fortsätta att fokusera på arbetet kring psykologisk trygghet, tillsammans med ett ökat fokus på uppföljning och återkoppling.

Nämndens verksamheter har under året upplevt en ökande sjukfrånvaro. Detta har gett oönskade effekter avseende ökad övertid och ökat antal visstidsanställningar. Sjukfrånvaron har dock endast i undantagsfall varit arbetsrelaterad. Istället handlar det om sjukdomsbilder som förvärrats (långtidssjukfrånvaro) samt en ökande förekomst av infektioner (korttidssjukfrånvaro). Sjukfrånvaron bevakas över tid och arbetet med arbetsinriktad rehabilitering stäms av halvårsvis med ansvarig chef. Arbetsmiljön bedöms vara god och det systematiska arbetsmiljöarbetet fortgår enligt fastställda regler, metoder och inriktningar.

Verksamhetsredovisning

Årets budgetuppdrag är med ett fåtal undantag genomförda enligt plan. Många av insatserna fortgår antingen genom implementering i ordinarie verksamhet eller i form av nya budgetuppdrag. Uppdrag som inte är helt slutförda är utveckling av Sikabacken där den stora delen av projektet är klart men vissa åtgärder som asfaltering och färdigställande av utegym avvaktas med till vårens mildväder för att säkerställa ett gott resultat. Översyn av skötselavtal för campingar genomförs även det 2025 medan avtalen för badplatser är klara. Simsatsningen för 6-åringar kunde inte utökas under året till följd av oförutsedda händelser då tilldelad leverantör drog sig ur men simsatsningen genomfördes i övrigt enligt plan. Utökning sker 2025.

Nyckeltalen som baseras på medborgarundersökningen har en blandad utveckling. Av åtta nyckeltal har fyra en positiv utveckling sedan förra året medan de övriga fyra pekar nedåt. Överlag har Växjö kommun ett resultat i närheten av jämförelsegruppen större stad men utfallet fluktuerar från år till år inom många områden. Upplevelsen av utbudet av friluftsområden är exempel på ett område där kommunen genomgående haft en hög nöjdhetsgrad medan skötseln av kommunens idrotts- och motionsanläggningar konstant haft ett värde under jämförelsegruppen. Undersökningen bygger emellertid på ett begränsat antal svarande och avsaknaden av fördjupande frågor gör det i många fall svårt att dra några långtgående slutsatser.

I övrigt noteras en positiv utveckling för barn och ungas deltagande i idrottsföreningar. Antalet deltagartillfällen är nu tillbaka på samma nivåer som innan pandemin och en viss positiv utveckling kan skönjas i kommunens prioriterade områden. Pojkar deltar dock fortsatt i markant större utsträckning än tjejer sett till frekvens, men skillnaden mellan könen är inte lika stor sett till andelen föreningsaktiva. Araby sticker ut som den stadsdel med lägst föreningsdeltagande, blott 12 procent av flickorna och 28 procent av pojkarna är med i en bidragsberättigad förening.

Cirka sju procent av kommunens befolkning har tagit del av aktiviteter i studieförbundens regi vilket är i nivå med gruppen större stad. Kvinnor deltar i större utsträckning än män. Studieförbunden har efter pandemin haft utmaningar med att återstarta sin verksamhet och återhämtningen mattades av mellan 2022 och 2023. De statliga anslagen har samtidigt minskat. Nämnden kompenserar för detta genom utökade stöd.

Nämndens verksamhet går i allt tydligare riktning mot ett vidgat folkhälsoperspektiv med den hela människan i fokus. Många av uppdragen under 2025 har en tydlig koppling till att stärka delaktighet och inkludering. Att få fler i rörelse och stärka hälsan bland barn och unga framträder som ett prioriterat område, men även att möjliggöra en aktiv fritid för äldre.

Befolkningsprognosen visar på en avtagande befolkningstillväxt under kommande år. Detta samtidigt som allt fler lever längre. Parallellt ökar kostnaderna och för nämnden är hyresökningarna särskilt kännbara. Det innebär ett behov av starkare prioritering och kostnadseffektiva arbetsmetoder.

Uppföljning av privata utförare

Upphandling gällande städtjänster har genomförts under året. Nya leverantörer är Ledeb AB och Lassila & Tikanoja AB. Några enheter kommer även att städas av utbildningsförvaltningens intrapenad.

Kultur- och fritidsnämnden har tidigare haft avtal med Högskolerestauranger AB/Nordrest för driften av Kafé Alma på Stadsbiblioteket. Avtalet har löpt ut och kaféet drivs numer i regi av Parketten som är en del av arbete- och välfärd.

Ekonomisk redovisning

Analys av årets utfall

Driftredovisning

Verksamhet, tkr	Intäkt utfall 2024	Kostnad utfall 2024	Netto utfall 2024	Netto budget 2024	Budgetavvikelse	Nettoutfall 2023
101 Nämnd	0	-1 438	-1 438	-1 382	-56	-1 654
300 Fritid allmän verksamhet	1 036	-43 511	-42 475	-41 967	-508	-39 744
310 Stöd till studieorganisationer	0	-2 454	-2 454	-2 454	0	-2 254
315 Kultur allmän verksamhet	4 125	-39 906	-35 781	-36 818	1 037	-34 252
320 Bibliotek	2 842	-57 293	-54 451	-52 373	-2 078	-49 381
340 Anläggningar fritid	31 034	-109 482	-78 448	-76 925	-1 523	-71 627
31515 Det fria ordets hus	850	-3 514	-2 664	-2 715	51	-1 859
31518 Konsthallen	29	-4 729	-4 700	-4 404	-296	-4 743
Summa	**39 916**	**-262 327**	**-222 411**	**-219 038**	**-3 373**	**-205 514**

Nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på 0,06 miljoner. Kultur- och fritidsnämnden har under 2024 arbetat enligt den beslutade handlingsplanen, vilket innebär extra sparsamhet. På grund av detta har nämnden ställt in ett nämndsmöte och ett arbetsutskott i november.

Allmän fritidsverksamhet redovisar en negativ budgetavvikelse på 0,5 miljoner kronor. Den

negativa avvikelsen beror till största delen på anläggningsstödet. Verksamheten ser att föreningarna har haft en ökad anläggningskostnad, vilket gör att anläggningsstöden går över budget 2024. Kommande års bidrag hanteras genom nytt regelverk och ytterligare medel har tillförts. Budgeten beräknas därmed hålla kommande år. Verksamheten har inte lyckats med den effektivisering som är kopplad till en effektivare overhead, vilket resulterar i en negativ avvikelse mot budget.

De negativa avvikelserna dämpas något genom att den utökade simsatsningen för 6-åringar försenades då upphandlad leverantör valde att dra sig ur. Verksamheten ser en stor efterfrågan på denna satsning och räknar med att genomföra uppdraget 2025.

Fritidsbanken visar även den en ekonomisk positiv avvikelse mot budget. Fritidsbanken fick tillgång till sina lokaler först vid halvårsskiftet, vilket innebär att de endast haft lokalhyra för halva delen av året. En arbetsledare anställdes först vid halvårsskiftet vilket också bidrar till en positiv budgetavvikelse.

Övriga stöd visar en positiv budgetavvikelse. Ej nyttjade akutstöd har koppling till den åtgärdsplan som verksamheten arbetat efter. Några positiva avvikelser på resterande stöd som inte upparbetats eller gått åt minskar den negativa avvikelsen för fritidsverksamheten.

Utfallet för idrott- och fritidsanläggningar visar en negativ budgetavvikelse på 1,5 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen beror på den energi- och vattenavräkning som kultur- och fritidsnämnden får från Vöfab kopplat till sina anläggningar. Energi- och vattenavräkningen uppgår till 1,8 miljoner kronor för 2024. Under året har det också varit en del skadegörelse bland annat på Sikabacken vilket medför högre kostnader.

Flera anläggningsprojekt har startats upp under året. Tid för färdigställande beror på vilket projekt det handlar om. Några sträcker sig in i 2025. De nya bryggorna på Evedal och det upprustade hopptornet invigdes innan sommaren. Upprustningen av servicehusen på lilla Evedal och campingarna i Braås, Ingelstad och Öjaby är slutförda. Sporthallen på Hagavik öppnade i samband med skolstarten. Arbetet med åtgärder för utveckling av Sikabackens badplats och friluftsområde pågår och kommer färdigställas under 2025.

De negativa avvikelserna möts upp något av en återbetalning från samhällsbyggnadsnämnden avseende vaktmästartjänster. Det har funnits vakanser under året som innebär att de haft en personal mindre än i budget.

Allmän kulturen redovisar en positiv budgetavvikelse på 1 miljon kronor. Den positiva avvikelsen beror bland annat på att Växjö teater har haft bra med bokningar under året. Även barnkulturverksamheten visar en positiv avvikelse. Detta på grund av att verksamheten köpt in föreställningar till bättre pris än budget samt att vissa uppgifter har fått bordläggas på grund av sjukskrivning inom personalgruppen. Verksamheten har också fått in lite mer intäkter än i budget, vilket beror på en del nya samarbeten både med andra förvaltningar och regionen.

Verksamhetens positiva avvikelse dras ner något då Scensommar är genomfört och sammanställt. Verksamheten för offentliga arrangemang visar en negativ avvikelse på 0,5 miljoner kronor. Avvikelsen beror tills stor del på kostnadsökningar samt en ökad personalkostnad på grund av sommarens väderförhållanden som medfört merarbete på Scensommar.

Arbetet med att inventera och rusta upp den offentliga konsten pågår. Viss restaurering är påbörjad och det kommer fortsätta enligt plan även under kommande år. Priset för att restaurera Legend i glas är fortfarande osäkert. Arbetet kommer så småningom att handlas upp. Restaureringen för Legend i glas är inte påbörjad och är därför inte med i resultatet.

Det fria ordets hus redovisar en positiv avvikelse på 0,05 miljon kronor. Verksamheten har anställt en person till som ska arbeta med pedagogisk verksamhet inom demokrati och yttrandefrihet. Även ett samarbete med Region Kronoberg har påbörjats under sista delen av året och kommer vara igång för fullt under 2025.

Konsthallens visar en negativ budgetavvikelse på 0,3 miljoner kronor för perioden. Konsthallen har planerat och genomfört årets konstutställningar. En av årets utställningar har varit kopplad till raggarkultur. Den negativa avvikelsen beror till stor del på högre kostnader kopplat till utställningar.

Biblioteket redovisar en negativ budgetavvikelse på 2,1 miljoner kronor för perioden. Den negativa avvikelsen beror främst på en faktura från Vöfab avseende restvärde.

Renovering av stadsbiblioteket har pågått under året och är nu klar. Detta arbete har lett till ökade kostnader då verksamheten haft en extra hyra samt ökade kostnader kopplade till både städ och flytt för gamla kommunhuset och stadsbiblioteket.

Biblioteket i Lammhult har förberetts för meröppet vilket har lett till ökade system- och konsultkostnader som krävs för att komma i gång. Meröppet har blivit både försenat och dyrare än planerat på grund av skadegörelse men har under slutet av året implementerats.

Café Alma har under 2024 öppnat upp sin verksamhet. Cafét drivs av Parketten från nämnden för arbete och välfärd.

Biblioteket har en positiv avvikelse för personalkostnader vilket beror på vakanser och någon sjukskrivning. Detta resulterar i en positiv ekonomisk avvikelse som delvis kompenserar för de ökade kostnaderna. Den ordinarie biblioteksverksamhetens resultat landar på en negativ avvikelse om 0,3 miljoner kronor.

Detta förklaras med ökade kostnader kopplat till både flytt och installation och anpassning av det aktivitetsbaserade kontorslandskapet. Trots att en stor del av inköpen redovisats som investeringar har även en del ökade kostnader uppkommit i resultatet.

Biblioteksverksamheten har fått en faktura på 1,8 miljoner kronor för restvärden på det som har utrangerats i samband med ombyggnationen på stadsbiblioteket.

Kultur- och fritidsnämnden som helhet prognostiserar en negativ avvikelse på 3,4 miljoner kronor för helåret 2024. Det negativa resultatet beror på de tre större avvikelserna; energiavräkning, restvärdet på biblioteket och högre kostnader för anläggningsstödet. Delar av dessa avvikelser har verksamheten jobbat in med olika åtgärder under 2024.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning

	Årets investeringar 2024		
	Utfall	**Budget**	**Budgetavvikelse**
tkr			
Bevattning Åbo	1	500	499
Rottne badplats-lek,gym upp-rustning	166	0	-166
Servicehus Öjaby,Braås, Ingel-stad	1 449	700	-749
Bevattning Arenastaden	142	8 000	7 858
Beachvolleybollplan	18	0	-18
Sikabacken bad- och friluft-sområde	1253	0	-1253
Discgolfbana	186	0	-186
Möbler biblioteket	1975	1900	-75
Idrottsutrustning Hagavikssko-lan	445	0	-445
Konstgräsplan Räppe	45	0	-45
Lammhultsbadet	6202	0	-6202
Summa	**11 882**	**11 100**	**-782**

Kultur- och fritidsnämnden har en beslutad investeringsbudget på totalt 11,1 miljoner kronor. Utfallet för 2024 uppgår till 11,9 miljoner kronor. Detta innebär en negativ avvikelse för kultur- och fritidsnämndens investeringsportfölj. Dock är Lammhultsbadet och projektet på gamla Räppevallen med i Vöfabs investeringsportfölj på 5 miljoner kronor respektive 10 miljoner kronor, vilket innebär att avvikelsen för dessa investeringar visar en positiv budgetavvikelse inom koncernen.

Projektet bevattning Åbo kommer till största delen bli förskjutet till 2025.

Projektet bevattning på arenastaden är budgeterat till 8 miljoner kronor för 2024. Projektet har försenats något och ska färdigställas under 2025. Förseningen beror till stor del på strandskydd, utredning och dokumentation för hela bevattningssystemet. Totalutgiften beräknas minska från 8 miljoner kronor till 5 miljoner kronor för perioden 2024-2026. Det minskade utgiftsbeloppet beror på att det i kalkylen togs höjd för en pumpstation och en tryckstegringsstation som inte kommer behövas i projektet.

Servicehusen är budgeterade över två år men är färdigställda redan under våren 2024. Detta innebär att de överstiger årets budget med 0,8 miljoner kronor. Dock kommer de endast överstiga 0,3 miljoner kronor på den beslutade totalutgiften för perioden 2024-2026. Anledningen till att investeringen blir något dyrare än budget är att ett av husen var vattenskadat samt att asbest

upptäckts i två av husen.

Projektet möbler till biblioteket resulterade i en mindre avvikelse mot budget.

Under året har det även uppkommit pågående investeringar som inte fanns med i investeringsportföljen, men som har inneburit utgifter för året. Det gäller projektet Sikabacken, beachvolleybollplaner och diskgolfbanor. Dessa investeringar kopplas samman med uppdraget i 2023 års budget "utveckla friluftsliv och mötesplatser". Investeringarna är med i prognosen för årets investeringsutgifter.

Lammhultsbadets utgift blev totalt 6,2 miljoner kronor. Det är 1,2 miljon kronor dyrare än budget. Avvikelsen beror på att det vid besiktning av anläggningen framkom att bassängerna läcker och måste åtgärdas efter säsongen. Det var inte med i första kalkylen men är en nödvändig åtgärd.

Investeringen Idrottsutrustning Hagavik har tillkommit då utrustningens utgift ses som en investering. Denna har inte tagits med i budget utan blir en avvikelse mot utgiftsbudgeten.

Investeringen gällande tre fotbollsplaner som Vöfab har i sin investeringsbudget har förändrats. Den tidigare tilltänkta platsen visade sig inte vara något bra alternativ. Som en tillfällig lösning har Gamla Räppevallen åter tagits i bruk. Ett förslag finns också om att konvertera hybridplanen på Arenastaden till konstgräs. Nämnden fattar beslut i frågan i februari 2025.

Sammantaget visar resultatet för kultur- och fritidsnämndens investeringar för 2024 en negativ avvikelse på 0,8 miljoner kronor. Totalutgiften för dessa investeringar för perioden 2024-2026 bedöms inte överskrida beslutad investeringsbudget (koncernövergripande).

Kapitalkostnader

tkr	Budget helår	Utfall helår	Justering budget	Budgetavvikelse helår
Kapitalkostnader	-4 231	-4 196	35	**0**
Varav avskrivningar				
Varav internränta				

Ekonomisk uppföljning av budgettillskott

Uppdrag	Utfall period	Budgettillskott helår	Prognosavvikelse helår
Satsning utveckla ringsbergsområdet	-500	-500	0
Satsning kultur, läsfrämjande och demokrati	-1 300	-1 500	200
Satsning projektledare simhall	-670	-800	130
Satsning utveckla arbetet med fria tiden på Araby	-200	-300	100
Satsning rörelse och delaktighet på lika villkor	-1 500	-2 500	1 000
Totalt	**-4 170**	**-5 600**	**1 430**

Ringsberg: Växjö kommun samverkar i detta uppdrag med Hofs Lifs för att levandegöra och utveckla Ringsbergsområdet. Planen är att skapa en odlings- och aktivitetsyta på en i dagsläget hårdgjord parkeringsyta. Det innebär att ca 18 parkeringsplatser försvinner. Hofs Lifs ska genomföra evenemang och tillskapa odlingsytan i dialog med Växjö kommun. Hela tillskottet har använts under året.

Kultur, läsfrämjande och demokrati: En person har anställts från och med årsskiftet på Det fria ordets hus för att arbeta med att förstärka arbetet kring demokrati och yttrandefrihet.

Verksamheten har bland annat tagit fram utbildning i demokrati och yttrandefrihet som erbjuds till åk 5 och åk 8. En stor rad litteraturevent har genomförts, med god publiktillströmning. Verksamheten har också genomfört en serie demokratisamtal. Syftet är att arbeta mot de utmaningar som demokratin står inför och att uppmuntra läsintresse och sprida kunskap om det litterära arvet, både idag och i framtiden.

Det Fria ordets hus har haft 10-årsjubileum. En dag med litteraturen och yttrandefriheten i centrum arrangerades vilket drog stor publik.

Biblioteket och Det fria ordets hus arbetar med en del av detta uppdrag i form av "Växjö läser". Projektet fortskrider enligt plan och har nu nått halvtidsmålet. Det inleddes i juni med en idégenereringsfas, följt av beslut om tillvägagångsätt. Under augusti och september arbetades material och planer fram. Den 1 oktober arrangerades en releasefest och kommunikation har skett genom olika kanaler. Samtliga biblioteksenheter har varit delaktiga. Syftet är att inspirera och stimulera läsande och lyssnande av böcker för unga vuxna och vuxna.

På Växjö konsthall har verksamheten under året arbetat med att ha fler pedagogiska evenemang, riktade till olika målgrupper. De utställningar som presenterats under året har haft som mål att sänka trösklarna till konsten. Detta med målet om att göra konsten till alla invånares angelägenhet, då konst lär människor att se saker ur nya synvinklar och bidrar därmed till nya perspektiv. Detta är viktiga kunskaper i en utmanad demokrati. Större delen av tillskottet är utnyttjat till uppdraget.

Projektledare simhallen: Projektledaren för simhallen började sin anställning först i maj 2024. Större delen av tillskottet är använt till detta uppdrag.

Fria tiden på Araby: Samordnare för ungdomsdriven verksamhet i Araby är på plats sedan mitten av september. Planering av höstens aktiviteter pågår. Även en mängd dialoger med olika aktörer i området pågår för att samordna, möjliggöra och identifiera vart den ungdomsdrivna verksamheten kan göra störst nytta.

Rörelse och delaktighet på lika villkor: En föreningslots är anställd från och med februari 2024. Uppdraget kopplat till föreningslotsen har kommit igång på allvar under året. Bland annat har föreningar som söker nya medlemmar matchats med barn och ungdomar som anmält intresse av att testa nya fritidsaktiviteter. Även när föreningar som ska delta i #whynottryit väljs ut fokuserar verksamheten på föreningar som är i behov av nya aktiva. Ledarledd utegymsaktiviteter har erbjudits på fyra olika platser inom kommunen - Braås, Lammhult, Rottne och Växjö. Syftet med detta är att få fler människor i rörelse.

Fritidsbanken är en del av detta uppdrag där arbetet pågår med riktade aktiviteter. Uppstarten av Fritidsbanken har gått bra och utlåningen rullar på. Målsättningen var att uppnå 10 000 utlån under första året men vid årets slut hade nästan 15 000 lån skett. Utlåningen ökade enormt under december månad. För att inspirera till rörelse och uppmärksamma att Fritidsbanken finns har Fritidsbanken under 2024 besökt skolor och fritidshem. Här har större delen av tillskottet använts och det som inte använts kommer användas under 2025 då hela verksamheten är igång från och med årsskiftet.

Personalredovisning

Medarbetarna i siffror

Personalstatistik

Antal anställda	2024	2023
Totalt antal anställda	**104**	**85**
Kvinnor	78	67
Män	26	18
Omräknade heltider	**99**	**85**
Kvinnor	74	67
Män	25	18
Tillsvidareanställningar	**93**	**81**
Kvinnor	72	64
Män	21	17
Tidsbegränsade anställningar	**11**	**4**
Kvinnor	6	3
Män	5	1

Sysselsättningsgrad (%)	2024	2023
Anställda med en grundanställning på 100 procent	87	92
Kvinnor	85	90
Män	92	100
Genomsnittlig sysselsättningsgrad	95	97
Kvinnor	95	97
Män	98	100

Åldersstruktur (%)	2024	2023
29 år eller yngre	8	12
30-49 år	55	48
50 år eller äldre	37	40

Personalomsättning (%)	2024	2023
Total personalomsättning	**2,4**	**6,4**

Kvinnor	3,1	6,6
Män	0	5,9

Övertid	2024	2023
Totalt antal övertidstimmar	**1 456**	**892**
Kvinnor	949	634
Män	508	258

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro (%)	2024	2023
Samtliga anställda, total	**7,7**	**4,8 ***
29 år eller yngre	**	2,1
30-49 år	5,8	4,9
50 år eller äldre	11,0	5,5
Kvinnor, total	**9,5**	**5,8**
29 år eller yngre	**	**
30-49 år	7,1	5,9
50 år eller äldre	14,2	6,8
Män, total	**2,3**	**1,5**
29 år eller yngre	**	**
30-49 år	2,4	**
50 år eller äldre	2,3	**

Andel sjukfrånvaro mer än 59 dagar (%)	2024	2023
Samtliga anställda, total	**52**	**52**
Kvinnor	56	54
Män	0	27

Sjukdagar per snittanställd	2024	2023
Tillsvidareanställda, total	**28,5**	**17,6**
Kvinnor	34,5	20,9
Män	7,0	5,8

Personalomsättning, övertid och sjukfrånvaro avser perioden 2023-12-01 till 2024-11-30, övriga nyckeltal har mätdatum 2024-12-01. Samtliga nyckeltal jämförs med föregående år.

**Som redovisat vid delårsrapporteringen genomfördes 2024 en förändring i beräkningsgrunden för sjukfrånvaro (%). Detta gör att talen inte är jämförbara mellan åren. Om den nuvarande beräkningen används för 2023 blir utfallet 5,6 procent.*

***Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning presenteras inte statistik för de grupper som har färre än 10 medarbetare, detta för att informationen inte ska kunna hänföras till enskilda individer.*

Uppföljning av personalpolitiska mål och uppdrag

Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter strävar kontinuerligt efter att upprätthålla en professionell organisation med god arbetsmiljö och hög kvalitet. Under 2024 har antalet anställda ökat beroende på ett antal tillkomna uppdrag.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal
Kompetensförsörjningsutmaningar på kort och lång sikt
Förvaltningar, bolag och förbund genomför sedan 2023 analyser av kritiska befattningar i organisationen utifrån en gemensam metodik. För kultur- och fritidsnämnden visar den senaste kompetensanalysen att det finns ett flertal områden att bevaka och agera proaktivt inom i syfte att säkra tillgången på kompetens. Utifrån identifierade behov i kompetensförsörjningsrapporten har personalen som arbetar med anläggningar utökats med två tjänster varav en är projektledare för den nya simhallen. Utökningen bidrar till att säkra planering och uppföljning inom området, liksom att säkerställa kompetens över tid. I övrigt arbetar kultur- och fritidsnämndens verksamheter kontinuerligt för att upprätthålla en professionell organisation med god arbetsmiljö och hög kvalitet vilket kan bidra till att fortsätta uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. Senaste medarbetarundersökningen visar ett index på 75 av 100 på frågan om hur troligt det är att man skulle rekommendera Växjö kommun som arbetsgivare. Nämndens verksamheter fortsätter systematiskt att använda medarbetarundersökningen som ett verktyg för att identifiera utvecklingsområden och föra dialog inom arbetsgrupperna.

Anställningar och anställningsformer
Kultur- och fritidsnämndens fördelning mellan tillsvidareanställningar och tidsbegränsade anställningar visar att det skett en ökning av antalet anställda under 2024. Detta är beroende av tillkomna uppdrag (projektledare simhall, fritidsbank, föreningslots, litteratursamordnare, ungas fria tid) och att uppdrag permanentats samt att tidigare vakanser tillsatts (bibliotekarier). Ytterligare en orsak till ökningen av anställda är att det förekommit flera sjukskrivningar som krävt vikarier.

Åldersstrukturen inom kultur- och fritidsnämnden är över tid relativt jämn. Detta innebär normalt att man kan utesluta risken för stora pensionsavgångar med följande rekryterings-/introduktionsbehov.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden visar tendens att minska bland kultur- och fritidsnämndens anställningar. Detta beror dels på att vissa anställda erhållit partiell sjukersättning och därmed fått omreglerad anställning på deltid. Dels beror det på visstidsanställningar där behovet motsvarat deltidsanställning. Tillsvidareanställningar annonseras som regel som heltidstjänster.

Attraktiv arbetsgivare för befintliga och nya medarbetare
Växjö kommunkoncern och kultur- och fritidsnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare som säkerställer att medarbetare trivs, utvecklas och stannar kvar. Under 2024 har 9 platsannonser publicerats. Dessa har haft mellan 40 och 140 sökande per annons (genomsnitt 80). Samtliga rekryteringar har lett till anställningar. Genom att verksamhet och medarbetare på ett professionellt sätt över tid levererar resultat med hög kvalitet upprätthålls såväl bilden, som den faktiska upplevelsen, av att vara en attraktiv arbetsgivare där du gör skillnad. Insatser för att ytterligare bidra till att vara en attraktiv arbetsgivare har handlat om aktiviteter kopplade till att bidra till att ytterligare stärka den psykologiska tryggheten.

Personalomsättningen inom kultur- och fritidsnämndens verksamheter har 2024 minskat till 2,4 procent från 6,3 procent 2023.

När en medarbetare i Växjö kommun avslutar sin anställning skickas en enkät ut med ett antal frågor kring upplevelsen av anställning, arbetsplats och arbetsgivare. Inom kultur- och fritidsnämndens verksamheter har endast två respondenter svarat under 2024 och bägge rekommenderar Växjö kommun som arbetsgivare.

Under 2024 har ett koncept kring arbetsgivarvarumärket tagits fram för att i ännu större utsträckning attrahera nya medarbetare till Växjö kommunkoncern. Konceptet kommer att implementeras i platsannonser och målet är att inspirera arbetssökande att välja Växjö kommun och säkerställa bra matchningar.

Jämställdhet och likabehandling
Jämn könsfördelning är viktigt både ur ett jämställdhets- och kompetensförsörjningsperspektiv. Kultur- och fritidsnämndens verksamheter är kvinnodominerade (75 procent kvinnor) och då särskilt inom biblioteksverksamheten som är starkt kvinnodominerad (85

procent kvinnor). Därtill är samtliga chefer, förutom en, kvinnor.

Under 2024 har ett budgetuppdrag genomförts för att vidareutveckla lönekartläggningen för jämställda löner vilket kan bidra till en god lönebildning som ökar attraktionskraften för Växjö kommun som arbetsgivare.

Likabehandlingsplanen för Växjö kommunkoncern har reviderats under året. För att stärka arbetet inom området har en plan för aktiva åtgärder tagits fram i dialog med fackliga parter. Syftet med aktiva åtgärder är att bedriva ett främjande och förebyggande likabehandlingsarbete och motverka diskriminering.

En kartläggning av chefstätheten har genomförts under 2024 för att synliggöra eventuella skillnader utifrån verksamhetens krav och komplexitet samt ur ett jämställdhetsperspektiv. Inom kultur- och fritidsnämndens verksamheter är det endast 1 chef som har mellan 20-30 medarbetare. Övriga 4 chefer har 11-20 medarbetare. Antalet medarbetare per chef inom kultur- och fritidsverksamheterna kan därmed anses vara relativt välbalanserat, förutsatt att antalet medarbetare per chef inte ökar.

Framtid och omvärld
Enligt befolkningsprognosen för Växjö kommun kommer andelen personer över 80 år att öka med ungefär 40 procent fram till 2033. Andelen personer i arbetsför ålder (20–64 år) beräknas under samma period öka med 6 procent och andelen unga upp till 19 år ligger i stort sett stilla.

För att kunna leverera service till invånare, företag och besökare behöver kultur- och fritidsnämnden säkerställa att organisationen har den kompetens som behövs för att kunna upprätthålla verksamheten i en tid då bland annat befolkningsutvecklingen ställer krav på att ställa om och anpassa verksamheten. För kultur- och fritidsnämndens verksamheter handlar detta om att utveckla förmågan att möta förändrade förutsättningar i uppdraget. Detta avser dels att möta behov och hantera uppdrag relaterade till andra åldersgrupper än enbart barn och unga. Dels att utveckla förmågan att hantera ny teknik som kan bidra till ökad kvalitet och ytterligare kostnadseffektiv verksamhet.

	Uppdrag
N/S	**Möjliggör kompetensväxling vid behov**
	Medarbetare genomgår kontinuerligt kompetensutveckling utifrån behov. Exempel på detta är medarbetare på fritidsavdelningen som under året genomfört en utbildning för fritidsutvecklare liksom utbildning kring byggarbetsmiljö och entreprenadjuridik. Bibliotekets personal har tillägnat sig kompetensutveckling i bemötande och läsfrämjande.

Växjö kommun har friska medarbetare

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter har under 2024 upplevt en ökande sjukfrånvaro. Detta har gett oönskade effekter avseende ökad övertid och ökat antal visstidsanställningar. Arbetsmiljön bedöms likväl vara god och det systematiska arbetsmiljöarbetet fortgår enligt fastställda regler, metoder och inriktningar.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal
Resultat från ny medarbetarenkät
2024 implementerades en ny medarbetarenkät som har ersatt den tidigare enkäten, Temperaturmätaren. Medarbetarenkätens frågor utgår från organisatorisk och social arbetsmiljö, hållbart medarbetarengagemang (HME) och psykologisk trygghet. Resultatet är, på grund av förändringar i frågeställningar, inte jämförbart med tidigare "Temperaturmätaren".

Mätningen som genomfördes i september 2024 visar för kultur- och fritidsnämnden ett totalt HME-värde på 81,1, vilket kan jämföras med Växjö kommuns 79,6 och kommunkoncernens 79,3. Resultatet bedöms som ett bra resultat. Den tidigare "Temperaturmätaren" har de senaste fyra åren legat på 4,5 (av 5), vilket också bedöms som ett bra resultat. Utöver det avdelningsvisa utvecklingsarbetet som sker kommer förvaltningen som helhet fortsätta att fokusera på arbetet kring psykologisk trygghet, tillsammans med ett ökat fokus på uppföljning och återkoppling.

Sjukfrånvaro och övertid
Sjukfrånvaron har under 2024 ökat inom kultur- och fritidsnämndens verksamheter (från 17,6 sjukdagar/snittanställd 2023 till 28,5). Ökningen avser bibliotek och kultur. Sjukfrånvaron har dock endast i undantagsfall varit arbetsrelaterad. Istället handlar det om sjukdomsbilder som förvärrats (långtidssjukfrånvaro) samt en ökande förekomst av infektioner (korttidssjukfrånvaro). Sjukfrånvaron bevakas över tid och arbetet med arbetsinriktad rehabilitering stäms av halvårsvis med ansvarig chef.

Statistiken för övertid visar att huvuddelen av verksamheten har ett relativt jämnt och lågt uttag av övertid. Kulturavdelningen har dock på grund av sjukfrånvaro där kollegor fått täcka upp samt ett högre inflöde av uppdrag (planerade och oplanerade) fått en relativt hög ökning av övertiden.

En trygg och inkluderande arbetskultur och arbetsmiljö
En trygg och inkluderande arbetskultur och arbetsmiljö, även benämnt psykologisk trygghet, är förutsättningar för väl fungerande arbetsgrupper och för att kunna tillvarata medarbetares kompetens. Psykologisk trygghet är också en utgångspunkt för att stimulera

förändringsvilja och innovation i verksamheten. I medarbetarenkäten som genomfördes i september 2024 har medarbetarna fått svara på ett antal frågor som följer upp upplevelsen av en trygg och inkluderande arbetsmiljö. Inom kultur- och fritidsnämnden finns det verksamheter där enkätens resultat pekar på att det finns behov av insatser. Detta ligger i linje med den planerade inriktning för det fortsatta gemensamma arbetet inom förvaltningen. Kultur- och fritidsnämndens verksamheter har både 2023 och 2024 haft psykologisk trygghet som fokusområde i arbetet som utgår från medarbetarenkäten, vilket kommer fortsätta under 2025.

Inom kultur- och fritidsnämndens verksamheter har man arbetat med chefs- och ledarskapsfrågor genom att delta i kommunkoncernens gemensamma chefs-/ledarträffar samt att genomgå de utbildningar som erbjuds. Senast gick delar av cheferna utbildning i att möta NPF-diagnoser i arbetslivet.

Förebyggande arbetsmiljöinsatser
Enligt Nyckeltalsinstitutets årsrapport finns det samband mellan en hög nyttjandegrad av en organisations friskvårdssatsningar och positiva hälsotal. Det gäller framför allt om nyttjandegraden är över 80 procent. Friskvårdsbidraget har under 2024 inom kultur- och fritidsnämndens verksamheter ökat två procentenheter till 74 procent jämfört med 2023. Därmed behöver arbetsgivaren fortsätta informera om möjligheten till friskvårdsbidrag.

Under 2024 har personalstatistik blivit tillgänglig i ett nytt systemstöd vilket förbättrat chefernas möjligheter att göra löpande analyser, bland annat kopplat till arbetsmiljöfrågor. Det ger i sin tur chefer förutsättningar att sätta in genomtänkta åtgärder. Tillgängliggörande och analys av personalstatistik är en viktig pusselbit för att chefer ska kunna arbeta proaktivt med hälsofrämjande insatser och motverka arbetsrelaterad sjukfrånvaro. Insatser kan behöva vidtas inom olika områden kopplat till den fysiska, digitala eller organisatoriska/sociala arbetsmiljön. Inom kultur- och fritidsnämndens verksamheter följs framförallt rehabiliteringsärenden och mer omfattande sjukfrånvaro upp med jämna mellanrum av HR och chef. Under 2024 har inget av de aktuella ärendena bedömts ha orsaker som går att relatera till arbetet eller arbetsmiljön.

Den fackliga dialogen är betydelsefull och under året har fackliga parter deltagit i referensgrupper kopplat till flera arbetsmiljörelaterade uppdrag. Det handlar bland annat om ny medarbetarenkät, årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete, riskbedömningar och att tydliggöra skyddsombudets roll. Inom kultur- och fritidsnämndens verksamheter genomförs samverkan med fackliga parter löpande i samband med månatliga tillfällen för MBL-19 information samt kvartalsvisa skyddskommittémöten.

Framtid och omvärld
Parallellt med att rekrytera nya medarbetare behöver Växjö kommun arbeta för att tillvarata den potential som finns hos befintliga medarbetare. Att arbeta aktivt med att sänka sjukfrånvaron, möjliggöra för fler att jobba längre upp i ålder och säkerställa att medarbetare trivs kan få positiva effekter både för arbetsmiljön och kompetensförsörjningen.

Verksamhetsredovisning

I de följande kapitlen ges en verksamhetsredovisning i processperspektiv. Växjö kommun har strukturerat koncernens styrning i fem huvudprocesser. Processerna verkar över organisationsgränserna och fokuserar på ett gemensamt värdeskapande och en tydlig leverans till dem vi är till för.

Riktningsmålens utveckling värderas

Varje process beskrivs i ett eget kapitel med separata avsnitt för de till processen kopplade riktningsmålen. Målen saknar explicita måltal och är av karaktären riktningsmål där önskvärd riktning eller utveckling definieras med hjälp av angivna nyckeltal. Genom att inte ange absoluta värden för respektive mål främjas ett ständigt förbättringsarbete.

Bedömning av måluppfyllelse sker på kommunövergripande nivå och baseras på utfallet i samtliga nyckeltal kopplade till respektive mål i Växjö kommuns budget.

Sammanfattande beskrivning och analys

I den sammanfattande beskrivningen och analysen av verksamhet, uppdrag och nyckelta**l** ges information om för perioden betydelsefulla aktiviteter, åtgärder, resultat och effekt. Här ges även en djupare analys och åtgärdsförslag avseende de nyckeltal som avviker väsentligt från önskvärd utveckling. Avsnittet avslutas med ett resonemang om framtid och omvärld.

Uppdrag och nyckeltal

I avsnittet rörande uppdrag beskrivs den aktivitet samt det resultat och effekt som har uppnåtts avseende de till riktningsmålet kopplade uppdragen. Under respektive rubrik indikeras status på uppdragets realiserade effekt med en röd, gul eller grön färgmarkering där grön markering anger att uppdraget är avslutat och förväntad effekt är uppnådd.

Under rubriken nyckeltal redovisas utfallet i de nyckeltal som fungerar som indikatorer för såväl riktningsmålets utveckling som bedömning av det samlade effektivitetsmålet. Kolumnrubriken period anger vilken period som utfallet noteras för. Positiv utveckling av noterat utfall i förhållande till den förra mätningen anges med en uppåtgående pil och negativ utveckling av noterat utfall anges med en nedåtgående pil. Kolumnrubriken jämförelse med större stad ger information om respektive nyckeltals utfall i förhållande till det genomsnittliga värdet för kommungruppen större stad i Kolada. Samma utfall eller bättre indikeras med grön färgmarkering och sämre utfall indikeras med röd färgmarkering. I de fall där vi använder lokala mått som inte kan jämföras med denna referensgrupp utgör hittills bäst inrapporterad data för Växjö kommunkoncern bas för jämförelsen och är därmed det accepterade värdet. I de fall detta förekommer noteras det i anslutning till aktuellt nyckeltal.

Merparten av indikatorerna för måluppföljning kommer från Kolada som är en nationell statistikdatabas för kommun och landsting. Information publiceras med viss fördröjning vilket får till följd att flera av nyckeltalen refererar till annan period än det aktuella verksamhetsåret.

Uppföljning av riktningsmålen

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

I Växjö kommun gäller full sysselsättning

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal
Nämnden möjliggör praktik och arbetsträning inom de verksamheter där det bedöms som möjligt. Kultur- och fritidsnämnden har i övrigt en viktig roll i att göra Växjö kommun till en attraktiv plats för invånare och besökare genom att skapa ett rikt utbud av fritidsaktiviteter och stödja ett livskraftigt föreningsliv.

Framtid och omvärld
Nämnden bedöms bibehålla sin förmåga till praktik och arbetsträning under kommande år.

	Uppdrag
KF	**Öka antalet praktikplatser inom Växjö kommun och i näringslivet**
	Genom Fritidsbanken erbjuds arbetsmarknadsanställningar respektive daglig verksamhet i samverkan med nämnden för arbete och välfärd samt omsorgsnämnden. Just nu har fyra personer sådan sysselsättning. Café Alma öppnade i oktober och drivs i samarbete med nämnden för arbete- och välfärd vilket ger möjlighet till arbetsträning. Kultur- och fritidsnämnden möjliggör vidare verksamhetsförlagd utbildning, prao och feriejobb kontinuerligt.

Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal
Nämnden genomför och stödjer offentliga evenemang vilket skapar intäkter för besöksnäringen. Det finns ett brett föreningsliv i kommunen. Föreningarna är dels en viktig faktor för att attrahera evenemang till staden men är också en viktig del i att göra Växjö till en attraktiv stad som boendeort.

Framtid och omvärld
Nämnden är delaktig i arbetet med ny simhall och omvandling av den gamla simhallen. Två profilprojekt som kommer att öka Växjös attraktivitet ytterligare.

	Uppdrag
KF	**Öka service för kommunens företagare och invånare genom tidsatta handläggningstider**
	Tidsatta handläggningstider avseende föreningsstöden är beslutade.

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal
Nämndens utsläpp steg något under 2023 från 2,14 till 2,76 ton. Det beror bland annat på en viss ökning av mängden inköpt bensin. Förklaringen till detta är att den maskin som normalt används för lövupptagning var trasig under en period varför bensindrivna lövblåsare fick nyttjas. De totala utsläppen är alltjämt små men utfallet jämförs med bästa uppmätta resultat som var år 2020. Det var under pandemin då nyttjande av exempelvis skötselkrävande fotbollsplaner minskade samtidigt som tjänsteresor närmast upphörde på grund av distansarbete. Det är alltså svårt att uppnå samma låga utsläppsnivåer nu när samhället återgått till ett normalläge.

Framtid och omvärld
Rörelsefrämjande inslag bedöms vara en viktig del vid utformningen av offentliga miljöer i syfte att stimulera till ökad fysisk aktivitet men även vid byggnation av nya anläggningar. Hur kan ytor och byggnader nyttjas på nya och kreativa sätt? En del i detta är också att tillgängliggöra och utveckla kommunens skolgårdsmiljöer för nyttjande dygnet runt. Perspektiven har vägts in i det koncerngemensamma arbetet kring kraftsamling för barn och ungas hälsa och utmynnat i ett antal budgetuppdrag 2025.

	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
RK	Fossila koldioxidutsläpp från Kultur- och fritidsnämnden (ton)	2023			2,76		

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal
Kultur- och fritidsnämnden bidrar till riktningsmålet utifrån ett främjande perspektiv och samverkar med bland annat utbildningsnämnden och nämnden för arbete och välfärd. Att kommunens invånare, i synnerhet barn och unga, ges förutsättningar till en aktiv fritid i trygga miljöer är viktigt för att öka inkludering, skapa grund för en god hälsa och minska risken för utanförskap och normbrytande beteende.

Araby park arena har en viktig funktion som mötesplats i Araby. Föreningslots ses som ytterligare ett led i att öka inkluderingen i kommunens fyra prioriterade områden och Fritidsbanken sänker trösklarna för aktivitet genom avgiftsfri utlåning av utrustning. Därutöver har en samordnare för ungdomsdriven verksamhet i Araby rekryterats med uppdraget att utveckla och samordna ungas initiativ inom kultur, fritid och idrott.

Framtid och omvärld
Komplexa samhällsutmaningar som växande sociala klyftor, segregation, ökat stillasittande och psykisk ohälsa bland unga likväl som en ökad polarisering medför behov av nya arbetsmetoder och direkta åtgärder riktade mot prioriterade grupper. Under 2025 inleds ett kommunalt partnerskap med JB Marks kommun i Sydafrika. Projektet, som pågår i ett och ett halvt år, ska fokusera på att inkludera fler barn och unga i meningsfulla fritidsaktiviteter samt stärka deras möjlighet till delaktighet och inflytande. Arbetet lokalt riktar sig särskilt mot Araby, Teleborg, Braås och Lammhult. Samarbetet är en möjlighet att utbyta erfarenheter och gemensamt utveckla nya, hållbara arbetssätt. Målet är att stärka samarbetsstrukturer med civilsamhället och andra aktörer samt att fördjupa den egna organisationens förståelse och kunskap kring aktuella utmaningar.

Uppdrag	
KF	**Utveckla arbetet med den fria tiden för unga på Araby**

En samordnare för ungdomsdriven verksamhet har rekryterats. Uppdraget innebär att engagera ungdomar till att göra saker inom kultur, idrott och fritid för sig själva och för andra unga. Ett antal olika event och aktiviteter har genomförts i uppstarten. Samarbete sker med bland annat BG.

Möjliggöra en aktiv fritid

Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal
Allmän fritidsverksamhet
I kölvattnet av pandemin framfördes farhågor om ett långsiktigt minskat idrottande. Under 2022 kunde positiva indikationer på en god återhämtning skönjas. När 2023 nu summerats visar Riksidrottsförbundets statistik att barn och ungas idrottande är tillbaka på samma nivåer som innan pandemin. I Växjö kommun har antalet deltagartillfällen i idrottsföreningar ökat från 33 till 35 tillfällen per invånare i åldern 7-20 år.

Samtidigt kvarstår skillnaderna i idrottande mellan pojkar och flickor. I Växjö kommun deltar pojkar i genomsnitt vid 40 tillfällen per år att jämföra med flickor som deltar vid 29 tillfällen. Skillnaden mellan könen har hållit i sig över tid. Växjö kommuns statistik visar att det är cirka 54 procent av tjejerna i åldern 5-20 år som är med i en förening och 62 procent av killarna. Skillnaden i andelen föreningsaktiva är alltså inte lika stor, men pojkar tränar mer än tjejer. Det inträffar fortsatt en brytpunkt runt 11-års ålder då många barn lämnar föreningslivet. Den förändringsresa som idrotten eftersträvat för att uppnå ett förlängt idrottande återspeglar sig med andra ord hittills inte märkbart i statistiken.

Sett till kommunens prioriterade områden visar Växjö kommuns egen statistik att andelen föreningsaktiva barn och unga (5-20 år) ökat något på dessa platser. Araby är dock alltjämt den stadsdel med lägst andel föreningsaktiva. Blott 12 procent av tjejerna och cirka 28 procent av killarna är aktiva i en förening här. Att fortsatt verka för att lotsa fler till aktivitet i föreningslivets regi eller i form av öppen verksamhet utgör med andra ord ett viktigt uppdrag. Liksom att tillvarata och möjliggöra ungas engagemang och aktiva deltagande.

Nämnden bör i möjligaste mån bidra till att stimulera föreningar som arbetar för ett breddat deltagande och utvecklade verksamhetsformer. I det nya regelverket för stöd till föreningar finns exempelvis ett aktivitetsstöd för öppen verksamhet, det vill säga verksamhet som inte bygger på fasta aktivitetstillfällen, där deltagaren kan vara med på sina egna villkor och vid de tillfällen som passar.

Lika viktigt är det att erbjuda kompletterande aktiviteter och kompensatoriska åtgärder för att inkludera så många som möjligt i aktivitet. Exempel på insatser är olika prova-på-tillfällen så som Arenastadsläger och idrottsskolan #whynottryit där barn och unga introduceras till olika idrotter i föreningslivets regi, liksom Sportcafé i Lammhult och Braås där ungdomar utifrån önskemål får ägna sig åt olika idrottsaktiviteter med andra unga som ledare. Andra nya insatser i närtid är etablerandet av Fritidsbanken, införande av föreningslots och samordnare för ungas fria tid i Araby. Genom Araby park arena och biblioteken genomförs också mycket öppna aktiviteter där vem som helst kan delta utifrån sina förutsättningar. Nämnden har alltså en bredd av verksamheter som på olika sätt syftar till att stärka inkludering och sänka trösklarna till aktivitet. Dessa behöver följas upp och utvärderas över tid för att säkerställa att effekt uppnås.

Anläggningar och friluftsliv
Varje år deltar Växjö kommun i Statistiska centralbyråns medborgarundersökning. Under september skickas enkäten ut till 1600 personer från 18 år och uppåt. Det är cirka 35 procent som svarar. Frågorna handlar bland annat om äldreomsorg, skola, boende, trygghet och kultur- och fritidsutbudet. Undersökningen kan därmed ses som en temperaturmätare på hur invånarna upplever kommunens tjänster och service. Analysen försvåras dock av att det saknas fördjupande följdfrågor som kan förklara skälet till medborgarnas upplevelse. Dessutom är antalet svarande begränsat. Erfarenheten visar att resultatet i många fall fluktuerar från år till år trots att inga markanta förändringar gjorts i verksamheten. Sådana tillfälliga förändringar ska således tolkas med stor försiktighet medan trender över tid är värda att beakta. Mot bakgrund av resultatets osäkerhet finns anledning att överväga om nämnden bör genomföra egna undersökningar, exempelvis enkäter bland föreningar, för att få en fördjupad och kompletterande bild av nöjdhetsgraden inom olika områden.

81 procent anser att det finns bra möjlighet att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar. Detta att jämföra med 83 procent i gruppen större stad. Utfallet bland män är 83 procent och bland kvinnor 79. Växjö kommuns resultat har genomgående varit ett par eller några procentenheter lägre än genomsnittet för gruppen större stad. Beläggningsgraden för kommunens idrottsanläggningar varierar beroende på anläggningstyp och geografisk plats. Exempelvis råder högt tryck på de större sporthallarna medan det finns gott om lediga tider i mindre idrottshallar. Likaså finns det som helhet en god tillgång till fotbollsplaner men det finns flaskhalsar exempelvis på Arenastaden. Likaså finns brist på konstgräsplaner vintertid då efterfrågan är som störst. Som en tillfällig lösning har ytterligare planer tillskapats genom att gamla Räppevallen åter tagits i bruk. Exempel på andra behov som framförts från föreningslivet under senare tid är förbättrade förutsättningar för konståkning och breddhockey, volleyboll, bordtennis och gymnastik. Detta ska ställas mot investeringsutrymme, tillgängliga lokaler och befolkningsprognos vilket också förutsätter en noggrann behovsanalys. Under året har arbete gjorts

för att tydliggöra arbetsformerna i relation till lokalförsörjningsavdelningen för att åstadkomma effektivare arbetsflöden och mer träffsäkra behovsanalyser. Nämnas bör även att arbetet med den nya simhallen på Bäckaslöv fortgår med hög intensitet. Beslut om innehåll fattades under hösten och Peab vann innan årsskiftet upphandlingen om entreprenad vilket innebär att ytterligare en milstolpe är passerad.

75 procent anger att de är nöjda med skötseln av kommunens idrotts- och motionsanläggningar. Detta att jämföra med 82 procent i jämförelsegruppen. Nyckeltalet har en liten negativ utveckling sedan föregående år då utfallet var 77 procent. 78 procent av männen och 72 procent av kvinnorna är nöjda. Växjö kommun har alltsedan nyckeltalets införande år 2021 haft ett något sämre utfall än i jämförelsegruppen. Det finns en underhållsskuld i ett flertal av kommunens anläggningar. Nämnden arbetar löpande för att inom det ekonomiska utrymmet få till stånd investeringar i syfte att rusta upp dessa. Något som sker i samverkan Vöfab. Övertagande av idrottshallar från utbildningsnämnden innebär att behov av investeringar tillkommer på dessa platser för att modernisera exempelvis omklädningsrum.

73 procent av medborgarna är nöjda med utbudet av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen vilket är i nivå med jämförelsegruppen och resultatet har varit ganska stabilt över tid. 79 procent av männen och 78 procent av kvinnorna är nöjda. Andelen nöjda kvinnor har ökat med 11 procentenheter sedan föregående år. Det är dock svårt att ge några svar på skälet till denna skillnad.

91 procent är nöjda med utbudet av friluftsområden i kommunen. Detta att jämföra med 89 procent i gruppen större stad. 89 procent av männen och 94 procent av kvinnorna är nöjda. Detta nyckeltal uppvisar mycket små variationer över tid vilket indikerar att medborgarna i allmänhet är nöjda med utbudet av friluftsområden. Under året har åtgärder genomförts kring ett antal badplatser vilket exempelvis innefattar nya omklädningsrum, renovering av bryggor, lekotopmiljö, grillplats etcetera. Arbete har också gjorts för att förbättra skyltning och markeringar längs Sigfridsleden. Vidare har förstudier gjorts i samarbete med samhällsbyggnadsnämnden med fokus på friluftslivet. Åtgärder för att motverka erodering vid Mulavads badplats, fortsatt utveckling av Evedalsområdet med fokus på aktivitetsytor och parkering samt utökning av antalet beachplaner på Kampaängen har identifierats som behov. Ett antal åtgärder planeras genom investeringar under 2025.

Allmän kulturverksamhet
Scensommar genomfördes planenligt med 85 programpunkter på 57 olika platser. Scensommar har kommit att bli något av ett flaggskepp under sommarmånaderna men de ökade kostnaderna för offentliga evenemang är en ständig utmaning som innebär behov av prioritering.

En särskild satsning på kultur för äldre genomfördes under hösten i samverkan med omsorgsnämnden vilket möjliggjordes genom statliga medel. Arrangemangen skedde dels i omsorgens verksamheter men också i form av offentliga evenemang för alla från 65 år. Platserna till de offentliga evenemangen tog slut mycket snabbt vilket visar på en stor efterfrågan hos målgruppen.

Arbete har under året gjorts för att förbereda för införandet av en kulturtrappa vilket innebär att alla barn från F-åk 9 är garanterade en kulturupplevelse per läsår. Det är ett samarbete mellan utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden som implementeras 2025. Nämnden medverkar genom bokning av akter samt med de egna verksamheterna Det fria ordets hus, Växjö konsthall och biblioteket.

Utvecklingsarbete har skett inom ramen för uppdraget om att utveckla Växjö som evenemangs- och besökskommun. Styrgrupp för evenemangs- och besöksnäringsfrågor har tillskapats liksom en samordningsgrupp med ett operativt perspektiv. Handläggningsförfarandet för evenemangsstöd har förtydligats.

Växjö konsthall och Det fria ordets hus
Det fria ordets hus har utökats med en pedagog vilket ger utökade förutsättningar för pedagogisk verksamhet kring yttrandefrihet och demokrati. De utökade personella resurserna blir av särskilt stor vikt i och med implementeringen av kulturtrappan.

Växjö konsthall har genomfört ett antal olika utställningar på olika teman men som alla har det gemensamt att de haft som ambition att öppna upp konsthallen för nya målgrupper. Ett sådant exempel är utställningen Lampaland som kretsade kring raggarkulturen. Vid vernissagen anordnades en cruising genom staden som avslutades vid konsthallen. Gällande den offentliga konsten finns underhållsbehov. Prioriteringsordning är framtagen och åtgärder genomförda under hösten. Samtidigt har en princip för urval vid undanförsel av kulturegendom i händelse av kris och konflikt tagits fram.

Växjö bibliotek
Biblioteket har tillsammans med Det fria ordets hus bland annat genomfört en läsfrämjande satsning för vuxna i form av Växjö läser. Genom biblioteket har konceptet låna en upplevelse också förmedlats. Det innebär att barn och unga har möjlighet att gå på ett antal olika kultur- och idrottsarrangemang utan avgift och ta med sig ytterligare en person. Vidare har meröppet bibliotek nu införts i Lammhult vilket ger en utökad service för lammhultsborna.

Det finns flera nyckeltal kopplade till biblioteksverksamheten som baseras på medborgarundersökningen och den sammantagna bedömningen är att medborgarna är nöjda med bibliotekets utbud. Det gäller i synnerhet utbudet av böcker och tidskrifter, ett område där 95 procent säger sig vara nöjda. År 2023 var utfallet 97 procent. 93 procent av männen är nöjda och 97 procent av kvinnorna. Resultatet indikerar en hög nöjdhetsgrad och utfallet är paritet med jämförelsegruppens 96 procent. Det har så varit över tid. Sett till det digitala utbudet svarar 91 procent att de är nöjda vilket även det indikerar en hög nöjdhetsgrad.

85 procent är nöjda med utbudet av bibliotekets aktiviteter (tex. bokklubbar, författarbesök, sagostunder och utbildning). I gruppen större stad är utfallet 82 procent. Antalet aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek har sedan 2019 ökat från 26 till 34 per 1000 invånare i åldersgruppen 0-18 år och Växjö kommun arrangerar fler aktiviteter än genomsnittet i gruppen större stad.

Framtid och omvärld

Nämndens verksamhet går i allt tydligare riktning mot ett vidgat folkhälsoperspektiv med den hela människan i fokus. Många av

uppdragen under 2025 har en tydlig koppling till att stärka delaktighet och inkludering. Att få fler i rörelse och stärka hälsan bland barn och unga framträder som ett prioriterat område under kommande år, men även att möjliggöra en aktiv fritid för äldre. Exempel på uppdrag är:

- Förstärka arbetet för barn och ungas fria tid och hälsa
- Samordna och kartlägg ungas fria tid
- Utveckla Växjös arbete med breddat kulturellt deltagande och ökat demokratiskt engagemang och kunskap
- Genomför översyn av nämndens lokaler och anläggningar med fokus på inkludering
- Skapa prova-på-tillfällen inom kultur

Befolkningsprognosen visar på en avtagande befolkningstillväxt under kommande år. Detta samtidigt som allt fler lever längre. Parallellt ökar kostnaderna och för nämnden är hyresökningarna särskilt kännbara. Det innebär ett behov av starkare prioritering och kostnadseffektiva arbetsmetoder.

	Uppdrag
N/S	**Undersök och prova införandet av Unga läsambassadörer på Växjö bibliotek** En förstudie är genomförd vilket inkluderar studiebesök och dialog med lokala ungdomsgrupper. Implementering sker under 2025.
N/S	**Kartlägg behovet av insatser för att vägleda och stimulera motorburen ungdom** I samarbete med fritidsgårdarna genomfördes en EPA-dunkskonsert på Evedal under Scensommar där ungdomar fick visa sina bilar och tävla om bästa ljud och snyggast bil. Det fanns även kringaktiviteter som bilbingo med mera. Ett tjugotal ungdomar har också tillfrågats om sina behov och önskemål. Den samlade bilden är att unga i första hand efterfrågar platser att mötas med sina bilar, där det är tillåtet att spela musik. Närhet till service så som affärer lyfts fram som en fördel av flera. Växjö motorsällskap är exempel på en förening som bedriver verksamhet för unga med motorintresse. Varje vecka har föreningen öppen mötesplats vid sin klubblokal på Västra industriområdet. Dit kan unga komma med sina bilar, umgås och delta i aktiviteter. Det ställs inga krav på medlemskap. Föreningen har fått information om vilka stöd som finns att söka för verksamheten och kopplats samman med fritidsgårdarna för eventuella samarbeten. Föreningen har därefter sökt och beviljats stöd för vissa insatser.
N/S	**Ta fram en handlingsplan för undanförsel av kulturegendom i händelse av kris och konflikt** En arbetsgrupp är skapad och en rapport avseende principer för urval godkändes av nämnd i december.
KF	**Satsningar på rörelse och delaktighet på lika villkor i hela kommunen** Den nya satsningen på Föreningslots har utvecklats väl under året. Bland annat har en webbsida upprättats där föreningar som söker nya aktiva läggs upp, likaså kan invånare efterfråga specifika aktiviteter. Föreningslotsen ingår vidare i en arbetsgrupp enligt SSPF-modellen (socialtjänst, skola, polis och fritid). Det innebär att lotsen träffar barn som är på väg in i kriminalitet och deras vårdnadshavare. Uppdraget är i detta sammanhang att informera vårdnadshavare om de fritidsaktiviteter som finns och stötta desamma i den första kontakten med förening/aktivitet. Fritidsbanken öppnade sin butik i juni. Vid årets slut har cirka 15 000 lån skett och över 3800 personer har aktiverats som låntagare. Flera skolor har inlett samarbeten kopplat till rastverksamhet, utomhusundervisning och friluftsdagar. En liten utlåningsfilial har öppnat på Araby park arena där det finns viss utrustning för utlåning. Vidare sker pop-up-aktiviteter på flera olika platser, särskilt under skolloven. I september genomfördes Arenastadsläger Parasport men deltagarantalet var något lägre än föregående år, Inför 2025 behöver nya metoder finnas för att nå ut till målgruppen och sänka trösklarna. #whynottryit fortsätter att växa och har under hösten utökats till Braås. Närmare hälften av deltagarna är inte aktiva i en förening. SportCaféena i Lammhult och Braås är fortsatt populära med besökarantal 30-40 ungdomar. De unga ledarna har efterfrågat ledarutbildningar, vilket tas med i planeringen för 2025.
KF	**Satsningar på kultur, läsfrämjande och demokrati** Det fria ordets hus har utökats med en pedagog som arbetar med utbildning inom demokrati och yttrandefrihet för barn och unga under skoltid och på den fria tiden. Verksamheten firade 10 år vilket uppmärksammades genom ett publikt arrangemang. En serie föreläsningar kring yttrandefrihet, journalistik och demokrati har vidare genomförts för allmänheten liksom ett stort antal välbesökta författarsamtal och en sommarskola i skrivande.

		Uppdrag
		Växjö konsthall har under året arbetat med att ha fler pedagogiska aktiviteter, riktade till olika målgrupper. De utställningar som presenterats har haft som mål att sänka trösklarna till konsten. Till detta kommer en gedigen programverksamhet med allt ifrån cruising med raggare till barn som fått pimpa sina cyklar. På biblioteket har en utställning med temat källkritik visats där även Det fria ordets hus medverkat. En läsfrämjande insats jämtemot vuxna har gjorts i form av Växjö läser som bland annat innefattar olika boktips och utmaningar. Föreläsningar på olika teman har genomförts för kulturföreningar. Hittills har två tillfällen arrangerats, varav det sista handlade om evenemangssäkerhet och inkluderade såväl idrotts- som kulturföreningar. Extra satsningar har även skett på scenkonst i skolan och kultur för äldre i samverkan med utbildningsnämnden respektive omsorgsnämnden. Utbyggnad av kulturtrappan har förberetts.
KF		**Projektledning simhallen** Arbetet med simhallen fortskrider i intensiv takt. Projektorganisation är tillsatt och under årets första del lades mycket kraft på behovsanalysen. Beslut om innehåll är nu fattat och Peab har efter upphandling tilldelats uppdraget som entreprenör.
KF		**Utveckla Ringsbergsområdet** Prioritering av första åtgärder är genomförd och det finns en plan för kommande gestaltning som genomförs i samverkan med Hofs lifs. Uppdraget inkluderar aktivering och synliggörande av området genom publika aktiviteter och kommunikationsinsatser. Ringsbergsområdet inkluderas i fördjupad översiktsplan för rutnätsstaden.
N/S		**Utöka simsatsning för 6-åringar** Med anledning av förseningar i upphandlingsprocessen kunde inte målsättningen om att utöka simsatsningen Vattenvana under höstterminen 2024 uppnås. Alla platser som kunde erbjudas fylldes så utfallet blev i nivå med föregående år. Nu planeras för utökning genom Vattenvana även under vårterminen 2025.
N/S		**Genomför upprustning av offentlig konst** Åtgärder har prioriterats och arbete sker fortlöpande under året.
N/S		**Utveckla Växjö som evenemangs- och besökskommun** Gemensam styrgrupp för evenemangs- och besöksnäringsfrågor är implementerad liksom en samordningsgrupp med fokus på operativa frågor. Huvuddelen av årets genomförda aktiviteter har hanteras i den nya strukturen.
N/S		**Utveckla Sikabacken som bad- och friluftsområde** Anläggningsarbetet startade enligt plan och första delen i projektet är en lekotopmiljö. Asfaltering och linjering av tennisplan flyttas till april 2025 då vintervädret annars kan påverka kvaliteten. Även utegymmet färdigställs då.
N/S		**Genomför översyn av skötsel- och driftsavtal för badplatser och campingplatser** Översyn av skötselavtalen avseende badplatser är genomförd utifrån av nämnden beslutad schablonmodell. Översyn av campingavtalen genomförs under 2025.
N/S		**Ta fram en ny biblioteksplan** Biblioteksplan är framtagen och beslutad.
N/S		**Förtäta samverkan mellan fritidsgårdsverksamheten och kultur- och fritidsnämndens verksamheter** Samarbeten sker löpande med fritidsgårdarna, ett sådant exempel var EPA-dunkskonserten under Scensommar då fritidsgårdarna medverkade med kringarrangemang. Dialog har också inletts för att undersöka framtida möjligheter till samarbete kring öppen verksamhet i idrottshallarna samt sommarlovsaktiviteter 2025. En kartläggning av den fria tiden är inledd under hösten i syfte att ge en nulägesbeskrivning av den verksamhet som Växjö kommun bedriver med fokus på barn och ungas fria tid. Kartläggningen ska vidare lämna förslag på eventuella förbättringsåtgärder. Arbetet fortgår under 2025 inom ramen för uppdraget "Samordna och kartlägg ungas fria tid".

		Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF		Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	2023	29	40	35	→	●
KF		Medborgarundersökningen - Bra möjlighet att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel (%)	2024	79 %	83 %	81 %	→	■
N/S	R/K	Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv.	2023	304	170	248	→	●
N/S	E	Kostnad allmän fritidsverksamhet, kr/inv	2023			631	→	■
N/S	E	Kostnad idrotts- och fritidsanläggningar, kr/inv	2023			1 326	↘	●
N/S	E	Kostnad bibliotek, kr/inv	2023			545	↘	●
N/S	E	Kostnad allmän kulturverksamhet, kr/inv	2023			593	→	●
N/S	R/K	Antal totalpoäng i naturvårdsverkets friluftsundersökning	2024			30,5	→	■
N/S	R/K	Summa av totala antalet öppettimmar av alla övriga biblioteksserviceställen, timmar/vecka	2023			229	→	■
N/S	R/K	Medborgarundersökningen - Bra utbud av böcker och tidskrifter i kommunens bibilotek, andel (%)	2024	97 %	93 %	95 %	↘	■
N/S	R/K	Medborgarundersökningen - Bra utbud av bibliotekets aktiviteter (t.ex. bokklubbar, författarbesök, sagostunder, utbildning), andel (%)	2024	97 %	72 %	85 %	→	●
N/S	R/K	Medborgarundersökningen - Bra utbud av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen, andel (%)	2024	78 %	70 %	73 %	→	●

		Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
N/S	R/K	Medborgarundersökningen - Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%)	2024	94 %	89 %	91 %		
N/S	R/K	Medborgarundersökningen - Skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar fungerar bra, andel (%)	2024	72 %	78 %	75 %		
N/S	R/K	Medborgarundersökningen - Bra digitalt utbud av böcker och tidskrifter i kommunens bibliotek, andel (%)	2024	92 %	89 %	91 %		
KF		Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år	2023			34		

I Växjö ska föreningar och civilsamhälle ges goda förutsättningar

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal
Deltagandet i studieförbunden sjönk avsevärt under pandemin. En viss återhämtning kunde skönjas under 2022 men denna mattades av under 2023. Antalet deltagartimmar inom kultur var då 2 per invånare vilket är i nivå med jämförelsegruppen. Detta att jämföra med 4 2019. Deltagartimmar beräknas på antal godkända deltagare (men högst 15) multiplicerat med antal studietimmar. 7 procent, det vill säga cirka 7100, av kommunens invånare deltog i studieförbundens verksamhet under 2023. Det motsvarar genomsnittet i gruppen större stad. Bland kvinnorna var det nio procent och bland männen 5. De statliga anslagen till studieförbunden har minskat. Kultur- och fritidsnämnden har kompenserat för detta genom utökat stöd. En förändring under året är att studieförbundet Ibn Rushd lagt ner sin verksamhet nationellt.

Årets kulturforum kretsade kring tre teman; aktuella utmaningar, ökat och breddat deltagande samt kulturlivets oberoende. 21 kulturföreningar och 12 politiker deltog. I samtalen lyfte kulturaktörerna utmaningar i form av ekonomiska förutsättningar och kostnadsökningar, nyrekrytering samt brist på lokaler/scener. Mer kultur i skolan sågs som ett viktigt led för att bredda deltagandet i kulturlivet liksom fler prova-på-aktiviteter och stödformer som gör det möjligt för arrangörer att våga testa nya koncept i syfte att nå nya målgrupper. Vissa föreningar upplever också det som svårt att kommunicera genom digitala kanaler. Gällande kulturlivets oberoende upplevdes det inte finnas någon otillbörlig politisk styrning av den lokala kulturens innehåll, däremot lyftes vikten av ett robust stödsystem som möjliggör ett kulturliv med både bredd och spets.

Föreläsningar på olika teman har under hösten genomförts för kulturföreningar. Hittills har två tillfällen arrangerats varav det första handlade om att engagera fler ideella och det andra om evenemangssäkerhet. Vid det senare deltog både idrotts- och kulturföreningar. Guider för arrangörer med fokus på hållbara och säkra evenemang har tagits fram vilka förmedlades till föreningarna.

Det finns ett konstaterat behov av att utveckla förutsättningarna för scenkonst och publik kulturverksamhet i staden. Som ett led i arbetet med att fylla den gamla simhallen med nytt innehåll har en behovsanalys genomförts med utgångspunkt i kulturens behov. Ett antal olika alternativ har tagits fram och arbetet kommer fördjupas 2025.

Även vid idrottsforum diskuterade frågor på tre teman; anläggningar och idrottsmiljöer, idrottens ekonomiska utmaningar och en inkluderande idrott för alla. 40 föreningar och 14 politiker deltog. Många föreningar efterlyste fler anläggningar och ytor för sin idrott så som isytor, fotbollsplaner, pingislokal, gymnastikhall och sporthallar. Många föreningar vill ha en egen hemvist. Brist på förvaringsutrymmen i idrottshallar som nyttjas av både skolor och föreningar lyftes likaså. Att skapa intäkter som motsvarar föreningarnas kostnader är en utmaning då många idrotter blir allt dyrare. Föreningsuppdrag så som att städa på stan, lägga golv i tipshallen eller att jobba på Fritidsbanken ses som något mycket positivt och önskvärt. Överlag finns ett stort intresse av att välkomna alla till idrottsföreningarnas verksamhet. Många har redan verksamhet igång för specifika målgrupper som personer med olika funktionsnedsättningar, äldre eller tydliga satsningar mot underrepresenterat kön. Generellt önskas möjlighet till utbildning av ledare. Det kan också behövas kunskapshöjande insatser om hur den svenska föreningsdemokratin fungerar för att föreningsovana ska kunna delta på lika villkor. Ekonomi sågs också

som en utmaning och en tröskel för ett ökat deltagande i underrepresenterade grupper.

75 procent av de svarande i medborgarundersökningen anser att det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra. Det är en minskning med fem procentenheter sedan föregående år. 72 procent av männen är nöjda och 79 procent av kvinnorna. I jämförelsegruppen större stad är utfallet 78 procent och Växjö kommun har sett över tid haft ett resultat i nivå med gruppen. En hypotetisk förklaring till förändringen är att Växjö under 2023 genomförde profilevenemang som Bandy-VM och Musikhjälpen. Detta år noterade Växjö sitt bästa resultat hittills, 80 procent. Det följdes förvisso av Melodifestivalen i början av 2024 men därefter har evenemangsåret återgått till ett normalläge. De stora evenemangen är spektakulära tillställningar som kan få vardagens normalitet att framstå som modest.

Framtid och omvärld
Nämnden fortsätter att stödja civilsamhället. Till aktuella budgetuppdrag 2025 hör:
- Ökat stöd till studieförbunden
- Ökning av driftsbidrag för föreningsägda anläggningar
- Utredning av aktivitetsbidrag för seniorer
- Uppräkning av föreningsstöd
- Utredning av hur Växjö kommun kan stimulera en jämlik elitidrottsmiljö

Föreläsningar och nätverksträffar planeras fortsätta och arbetet med den gamla simhallen fördjupas.

	Uppdrag
KF	**Finansiering av nytt regelverk för stöd och bidrag** Nytt regelverk är beslutat och medel har tilldelats i budget utifrån behov 2024. Under året har vissa revideringar och förtydliganden i regelverket genomförts och beslutats utifrån upparbetad erfarenhet.
KF	**Öka stöden till studieförbunden** Stöden har höjts i enlighet med beslut.
N/S	**Utred ridsportens framtida behov av stöd utifrån tidigare genomförd ridsportsutredning och genomförda insatser** En utredning är genomförd och har godkänts av nämnden. Beslut har fattats om att tillföra ytterligare medel till ridklubbar. Beslut har även fattats om att utöka det ordinarie driftsstödet till ridklubbarna samt att ta fram en handlingsplan för Växjö ridklubb avseende deras anläggningsprojekt.
N/S	**Utarbeta riktlinje för hur ej förbrukade projektmedel ska hanteras** Fritidsavdelningen har en befintlig rutin för hantering av projektmedel. Rutin för kulturavdelningen är framtagen.

		Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF		Medborgarundersökningen - Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%)	2024	79 %	72 %	75 %	↘	■
N/S	E	Kostnad stöd till studieorganistaioner, kr/inv	2023			23	↗	●
KF		Kommunens stöd till studieförbund, krona/inv, jämförbara kommuner	2023			23		■
KF		Studieförbundens deltagartimmar	2023			2	→	●

	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	inom kultur, antal/inv.						
KF	Deltagare i folkbildning - andel av befolkningen, kommun	2023	9 %	5 %	7 %		

Styra och stödja för en hållbar utveckling

Barn och ungas välbefinnande ska vara gott

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal
Vart tredje år genomförs MUCFs LUPP-undersökning (lokal uppföljning av ungdomspolitiken) i Växjö kommun vilken besvaras av unga i åk 8 och åk 2 gymnasiet. 2024 års undersökning visar att 67 procent av de svarande i åk 8 uppger att de mår ganska bra eller mycket bra. Bland killarna är utfallet 84 procent och bland tjejerna 52. I årskurs 2 gymnasiet är utfallet 65 procent, 56 procent bland tjejerna och 76 procent bland killarna. Killar mår alltså avsevärt mycket bättre än tjejer. I åk 8 svarar 16 procent att de mår ganska eller mycket dåligt och i åk 2 gymnasiet knappt 12 procent. Den fördjupade analysen pågår och slutrapporten som presenteras våren 2025 kommer att ge en vidare bild av ungas mående men resultatet är en indikation på att det finns behov av insatser för att stärka hälsan i synnerhet bland tjejer.

Under året har ett koncernövergripande uppdrag genomförts med fokus på att kartlägga och kraftsamla för barn och ungas hälsa. Syftet är att få fler barn och unga i Växjö kommun att röra på sig mer, vara aktiva på sin fritid och få mer hälsosamma vanor. Uppdraget är koncernövergripande, vilket innebär att medarbetare tvärs hela organisationen varit involverade. Under året har dessutom dialog skett med representanter från Linnéuniversitet, Region Kronoberg och Länsstyrelsen. En uppdragsledare har tillsatts från kultur- och fritidsförvaltningen för att hålla samman uppdraget med stöd av folkhälsosamordnare och hållbarhetsstrateg från kommunledningsförvaltningen. En arbetsgrupp är därtill tillsatt med representanter från de involverade förvaltningarna och bolagen. Styrgruppen består av kommunchef tillsammans med förvaltningschefer för kultur- och fritidsförvaltningen och utbildningsförvaltningen samt hållbarhetsdirektör.

Resultatet inom uppdraget innefattar ett förslag om att införa en så kallad hälsostege för skolan från f-klass till årskurs 9. Hälsostegen innefattar fokusområden som rör rastaktiviteter, aktiva skoltransporter, hälsa som del av undervisning och samverkan kring öppna aktiviteter. Hälsostegen kan bli en viktig del i Växjö kommuns mobilisering för barns rätt till en god hälsa. Utgångspunkterna i hälsostegen är formade utifrån hållbarhetsmålen och barnkonventionen tillsammans med de nationella målen i skollagen och läroplanen.

Inom området idrott och fritid har det identifierats särskilda utvecklingsområden som innefattar riktade insatser till särskilda målgrupper, exempelvis barn som riskerar att hamna i utanförskap eller barn med funktionsvariationer. Därtill finns behov av utvecklad samverkan mellan skola, fritidsgårdsverksamhet och övrig öppen fritidsverksamhet som samordnas av Växjö kommun i samverkan med föreningslivet.

Växjö kommun ingår därtill i ett samarbete med Generation Pep och andra kommuner, vilket går under namnet Pep kommun. Pep kommun erbjuder kommuner vägledning i att skapa bättre förutsättningar för barn och unga att leva ett aktivt och hälsosamt liv.

Framtid och omvärld
Under 2025 fortsätter arbetet med att kartlägga och kraftsamla för barn och ungas hälsa och implementering av insatser så som hälsostegen påbörjas. Ett antal budgetuppdrag är beslutade att genomföras inom koncernen så som organiserade rastaktiviteter, ett ökat fokus på utvecklade skolgårdsmiljöer, samordning och kartläggning av den fria tiden samt utveckling av folkhälsoarbetet.

	Uppdrag
KF	**Kartläggning och kraftsamling för barn och ungas hälsa**

Under året har omvärldsanalys, enkäter och kompetensutvecklande åtgärder genomförts och förslag till insatser för att stimulera goda hälsovanor, ökad rörelse och en aktiv fritid utarbetats. Resultatet innefattar förslag om att införa en så kallad hälsostege för skolan från f-klass till årskurs 9. Hälsostegen innefattar fokusområden som rör rastaktiviteter, aktiva skoltransporter, hälsa som del av undervisning och samverkan kring öppna aktiviteter.

Inom området idrott och fritid, har det identifierats särskilda utvecklingsområden som innefattar riktade insatser till särskilda målgrupper, exempelvis barn som riskerar att hamna i utanförskap eller barn med funktionsvariationer. Därtill finns

	Uppdrag
	behov av utvecklad samverkan mellan skola, fritidsgårdsverksamhet och övrig öppen fritidsverksamhet som samordnas av Växjö kommun i samverkan med föreningslivet. Arbetet kommer att fortgå under 2025 då implementering av hälsostegen påbörjas och sker simultant med Växjö kommuns samarbete med Generation Pep i form av Pep kommun.

	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	LUPP, andel (%) som uppger att de mår ganska bra eller mycket bra.	2024			67 %		

Nyckeltalet LUPP, andel (%) som uppger att de mår ganska bra eller mycket bra baseras på utfallet i åk 8.

Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal
Investeringar i digital teknik, exempelvis skärmar, görs löpande i de anläggningar som ligger under nämndens ansvar. Likaså införs digital inpassering. Nämnden är del av det koncerngemensamma arbetet kring AI. Biblioteket arbetar med digitala verktyg i sin pedagogiska verksamhet och gör löpande inköp av e-medier.

I alla nya lokalprojekt samverkar nämnden med lokalförsörjningsavdelningen för att hitta bästa möjliga lokal i relation till behov och ändamål. En viktig del i att effektivisera lokalutnyttjandet är att skapa förutsättningar för flexibilitet och ökad tillgänglighet. Detta kan innefatta införande av digital inpassering, dels i idrottsanläggningar men även i form av exempelvis meröppna bibliotek. Det kan också handla om att möjliggöra för flera olika nyttjandeformer. Ett sådant gott exempel är kampsportslokalen på Hejaregatan där flera föreningar huserar under ett och samma tak.

Nämnden har, i termer av personella resurser, en mycket liten over head-organisation varför förutsättningarna att effektivisera denna ytterligare är begränsad. Verksamheterna arbetar hela tiden i riktning mot att ifrågasätta kostnader och att hitta effektiva arbetsflöden.

Framtid och omvärld
Digitalisering är en trend med stor påverkan på samhället. Den snabba teknikutvecklingen har skapat nya förväntningar på kommunens tjänster, enskilda personer förväntar sig i större utsträckning enkel och omedelbar behovstillfredsställelse.

Mängden data växer snabbt samtidigt som förmågan att bearbeta denna data blir starkare. Utvecklingen accelererar och stöper om branscher och sektorer i en rasande takt. En potential med ny teknik, ökad analysförmåga och större informationsmängder är också en ökad förmåga att förutsäga behov, se problem och möjligheter. Digitaliseringen har stor betydelse för den offentliga sektorn och nämnden ska vara en del av koncerngemensamma initiativ. Likaså bör aktiv reflektion föras kring vilka nyttor och utmaningar utvecklingen kan innebära för nämndens specifika verksamhetsområden.

De tekniska framstegen är inte bara av godo. Förekomsten av fabricerat material i syfte att sprida desinformation och propaganda blir ett allt mer vanligt förekommande fenomen och visar på vikten av källkritisk granskning. Likaså är den digitala kunskapsnivån bland invånarna diversifierad vilket medför risk för utanförskap och splittring.

	Uppdrag
KF	**Utökad digitalisering** Investeringsplan för digitaliseringsinvesteringar har tagits fram och budgetmedel finns inför 2025. Digital inpassering införs stegvis i de anläggningar som ligger under nämndens ansvar. Detta för att uppnå ökad service och säkerhet för hyresgästerna samt för att minska den interna administrationen. Digitala informationsskärmar har satts upp på några anläggningar för att underlätta kommunikationen. Några av avdelningens medarbetare har under året varit testpiloter för Co-pilot i Microsoft Office 365.
KF	**Renodla och effektivisera lokalutnyttjande** I alla lokalprojekt samverkar nämnden med lokalförsörjningsavdelningen för att hitta bästa möjliga lokal i relation till behov och ändamål. Arbete pågår för att utreda hur den gamla simhallsbyggnaden kan nyttjas på bästa sätt med fokus på publik verksamhet. Meröppna bibliotek är ett annat exempel på hur nyttjande och tillgänglighet till lokaler kan maximeras. Vidare undersöks möjligheten att genomföra marknadsföringsinsatser för att öka nyttjandet i idrottshallar med låg beläggning.
KF	**Effektiv over head-organisation** Nämnden arbetar kontinuerligt med att ifrågasätta kostnader och driva verksamheten effektivt.

Uppföljning av privata utförare

Antal och omfattning privata utförare

Kultur- och fritidsnämnden har ett begränsat antal privata utförare i verksamheten. Under 2024 har följande funktioner i verksamheten haft privata utförare.

- Drift av Växjö Simhall, Actic Sverige AB
- Badvärdar Lammhultsbadet, Actic Sverige AB
- Lokalvård, Förenade Service i Sverige AB
- Lokalvård, ISS Facility Services AB

Actic Sverige AB har ett drift- och hyresavtal gällande verksamheten i Växjö simhall. Nämnden erhöll under 2024 intäkter på 7,1 miljoner kr. Därutöver har direktupphandling avseende badvärdar till Lammhultsbadet genomförts och Actic har tilldelats uppdraget. Kostnaden för detta uppgick till 0,3 mkr.

Nämnden har under 2024 haft avtal med Förenade Service i Sverige AB och ISS Facility Services AB för lokalvård i nämndens lokaler och anläggningar. Kostnaden för lokalvård utförd av Förenade Service uppgick till 2,5 miljoner kr under året. Kostnaden för lokalvård utförd av ISS uppgick till 1,24 miljoner kr.

Uppföljning av privata utförare under året

Uppföljning sker i samband med årsbokslut likväl som löpande under året genom avstämning med berörda parter. Eventuell förändring av verksamheten sker i dialog med privata utförare och tjänstemän. Information eller beslutsunderlag upprättas oavsett omfattning till nämnd.

Omvärldsanalys privata utförare

Upphandling gällande städtjänster har genomförts under året. Nya leverantörer är Ledeb AB och Lassila & Tikanoja AB. Några enheter kommer även att städas av utbildningsförvaltningens intrapenad. Kostnaden för lokalvård ökar i och med de nya avtalen och budgeten uppgår 2025 till sammanlagt 6,5 miljoner kr.

Nämnden har tidigare haft avtal med Högskolerestauranger AB/Nordrest för driften av Kafé Alma på Stadsbiblioteket. Avtalet har löpt ut och kaféet drivs numer i regi av arbete- och välfärd. Drifts- och hyresavtal som reglerar ersättning mellan nämnden för arbete- och välfärd och kultur- och fritidsnämnden kommer att upprättas.